

සද්ධර්මාලංකාරයෙහි ලංකාද්වීපෝත්පන්න කථාවලින් පිළිබිඹු වන තත්කාලීන සමාජයේ ආර්ථික තත්ත්වය: තෝරාගත් කථා පහක් ඇසුරෙන්

එච්. පී. සුසිරි සිරිසේන

හාපිටිගම් ජාතික අධ්‍යාපන විද්‍යාපීඨය

susilsirisena@gmail.com

සාරසංක්ෂේපය

ශ්‍රී ජයබාහු ධර්මකීර්ති මාහිමියන් විසින් ලියන ලදැයි සැලකෙන සද්ධර්මාලංකාරය අයත් වන්නේ ගම්පොළ සාහිත්‍ය අවදියට ය. ඒ සඳහා ඇසුරු කරගෙන ඇත්තේ පාලි රසවාහිනිය යි. පාලි භාෂාවෙන් පැවති ශ්‍රී සද්ධර්මය එම බසින් හදාරන්නට නොහැකි, එම බස නොහදාළ ජනතාවට ද කියවන්නට සලස්වා ඔවුන් තුළ ශ්‍රද්ධාව හා බුද්ධිය වර්ධනය කිරීම සද්ධර්මාලංකාරය ලිවීමේ අරමුණ බව කතුවරයා සඳහන් කරයි. සද්ධර්මාලංකාරයේ අන්තර්ගතය වර්ග වශයෙන් සුවිස්සකින් ද කථා වශයෙන් 150කින් ද සමන්විත වේ. මෙහි ඇතුළත් කථා වස්තු ජම්බුද්වීපෝත්පන්න කථා සහ ලංකාද්වීපෝත්පන්න කථා වශයෙන් ප්‍රධාන කොටස් දෙකකට වෙන් කළ හැකි ය. ජම්බුද්වීපෝත්පන්න කථා වස්තුවල දඹදිව උපන් කථා අන්තර්ගත වන අතර, ලංකාවේ විවිධ පරිසර හා ප්‍රදේශ ආශ්‍රය කොටගත් කථා ලංකාද්වීපෝත්පන්න කථා වස්තුවල අන්තර්ගත වේ. මෙම පර්යේෂණ ලිපියේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ, සද්ධර්මාලංකාරයේ ලංකාද්වීපෝත්පන්න කථාවලින් හෙළි වන තත්කාලීන සමාජයේ ආර්ථික තත්ත්වය පිළිබඳ විශ්ලේෂණාත්මක විවරණයක් සැපයීම යි. පැරණි සම්භාව්‍ය කෘති බොහෝමයක් ජම්බුද්වීපයෙහි දී සිදු වුණු සිද්ධි හා වර්ත ආශ්‍රයෙන් නිර්මිත කෘති වේ. ලංකාවේ අද්දැකීම් හා පරිසරය ආශ්‍රයෙන් ලියවුණු කෘති ඇත්තේ අල්ප සංඛ්‍යාවකි. ඒ අතර සද්ධර්මාලංකාරයට සුවිශේෂ තැනක් හිමි වේ. එහි ලංකාද්වීපෝත්පන්න කථාවලින් සමකාලීන සමාජයේ මිනිසුන්ගේ වර්ග රටා, ජීවන අද්දැකීම්, ආර්ථික තත්ත්වය, දේශපාලන තත්ත්වය ආදී තොරතුරු දැන ගැනීමට පිටුබලයක් සැපයෙයි. සද්ධර්මාලංකාරයේ කථා වස්තු මගින් පිළිබිඹු වන සමකාලීන සමාජයේ ආර්ථික තොරතුරු අධ්‍යයනයන්හි රික්තකයක් ව පවතී. මේ සඳහා පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය වශයෙන් සන්ධාර විශ්ලේෂණය තෝරා ගැනිණි. ඒ අනුව සද්ධර්මාලංකාරය කෘතියක් ඒ පිළිබඳ විවිධ විද්වතුන් විසින් සම්පාදිත කෘති හා ලිපි ලේඛන පරිශීලනය කිරීම මගින් ලබා ගන්නා, සමකාලීන සමාජයේ ආර්ථික තොරතුරු ආශ්‍රිත දත්ත විශ්ලේෂණයට භාජනය කෙරේ. සද්ධර්මාලංකාරයේ ලංකාද්වීපෝත්පන්න කථා හැටකට අධික සංඛ්‍යාවක් ඇතුළත් ව ඇත. එයින් බෝධිරාජ වර්ගයේ ශ්‍රද්ධා සුමනා වස්තුවත් ආරඤ්ඤක වර්ගයේ උත්තරෝලිය වස්තුවත්, සාලිරාජ වර්ගයේ නකුල වස්තුවත්, තම්බසුමන වර්ගයේ තම්බසුමන වස්තුවත්, සංසදත්ත වර්ගයේ නන්දිවාණිජ වස්තුවත් පර්යේෂණය සඳහා පදනම් කර ගැනිණි. එම කථා වස්තු අධ්‍යයනය කොට සමකාලීන සමාජයේ මිනිසුන්ගේ ආර්ථික තත්ත්වය, රටේ ආර්ථික තත්ත්වය, වෙළෙඳාමෙහි ස්වභාවය, ප්‍රවහනය, මහාමාර්ග ඇතුළු යටිතල පහසුකම්වල තත්ත්වය පිළිබඳ ඉදිරිපත් කෙරෙන විශ්ලේෂණාත්මක තොරතුරු මෙම පර්යේෂණයෙන් අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල වේ.

ප්‍රමුඛ පද: ආර්ථික තත්ත්වය, ජම්බුද්වීපෝත්පන්න කථා, ලංකාද්වීපෝත්පන්න කථා, සම්භාව්‍ය කෘති

Economic Situation of Contemporary Society as Reflected in Sri Lankan Stories of Saddharmalankaraya (Based on Five Selected Stories)

H.P.Susil Sirisena

Hapitigam National College of Education

susilsirisena@gmail.com

ABSTRACT

Saddharmalankara, believed to have been written by Rev. Sri Jayabahu Dharmakirti, belongs to the Gampola period of literature, which has associated the Pali Rasavahini. The author mentions that the purpose of writing Saddharmalankara is to make people who do not know that language to read Sri Saddharma which was in Pali and to develop their faith and intelligence. The content of Saddharmalankara consists of 28 categories and 150 stories. The stories included here can be divided into two main parts: Jambudvipotpanna stories and Lankadvipotpanna stories. Jambudvipotpanna stories contain stories originated in Dambadiva, and Lankadvipotpanna stories contain stories related to different environments and regions of Sri Lanka. The objective of this research paper is to provide an analytical commentary on the economic situation of contemporary society as revealed in the Sri Lankan stories of Saddharmalankara. Many of the old classics were based on events and characters that happened in Jambudvipa. There are only a few books written about experiences and environment related to Sri Lanka. Among them, Saddharmalankara holds a special place. Its Sri Lankan stories provide great support to know the behaviour patterns, life experiences, economic situation, political situation etc. of people who lived in contemporary society. The research problem here is the lack of studies on the economic information of contemporary society, as reflected by the stories of Saddharmalankara. For this purpose, correlation analysis was chosen as the research methodology. Accordingly, the data related to the economic information of contemporary society obtained by referring to the book Saddharmalankaraya and the books and documents written by various scholars about it will be subjected to analysis. Saddharmalankara includes more than sixty stories of Lankan origin. From that, Shradha Sumana story of Bodhiraja category, Uttaroliya story of Arannaka category, Nakula story of Saliraja category, Thambasumana story of Thambasumana category and Nandivanija story of Sanghadatta category were based for research. The expected results of this research are the analytical information presented about the economic situation of the people in contemporary society, the economic situation of the country, the nature of trade, the condition of transportation, highways, and other infrastructure.

Keywords : Categories, Classic Economic situation, Jambudvipotpanna stories, Lankadvipotpanna stories,